

Rachel Corrie: Světlo, které se nesklonilo

Dne **16. března 2003** se v jižní části Pásma Gazy otřásla země pod buldozerem — a před ním stála mladá Američanka, 23 let, oděná v oranžové bezpečnostní vestě, držící megafon, její hlas se ozýval na ochranu domova jedné rodiny. Jmenovala se **Rachel Corrie**.

Ten den stála sama v písku, ale ne v duchu. V srdci měla děti, s nimiž si hrála, matky, které ji nakrmily, rodiny, které ji přivítaly do svých životů. Věřila, že její přítomnost zastaví stroj. Nezastavila. Když se pohnul vpřed, rozdrtil její tělo. Ale nemohl rozdrvit to, za čím stála.

Rachel Corrie nebyla zabita pouze tíhou buldozeru. Byla zabita tíhou nespravedlnosti — a zemřela, když jí stála v cestě.

Zrození svědkyně

Rachel Aliene Corrie se narodila **10. dubna 1979** v **Olympii ve státě Washington** — místě dešťů, lesů a tiché politické svědomitosti. Již jako dítě cítila břemena druhých. Kládla velké otázky brzy a často. V deseti letech prohlásila, že jejím cílem je „ukončit světový hlad“. Z toho nevyrostla — vrůstala do toho hlouběji.

Na **The Evergreen State College** studovala globální rozvoj, literaturu a politickou teorii. Ale Rachel chtěla víc než teorie. Chtěla čelit nespravedlnosti tváří v tvář. Když se dozvěděla o utrpení palestinského lidu pod vojenskou okupací — životě plném zbořených domovů, uzavřených hranic a rozbitých snů — nejen studovala krizi. **Šla**.

V **lednu 2003** dorazila Rachel do Gazy jako součást **Mezinárodního hnutí solidarity (ISM)** — palestinsky vedeného nenásilného hnutí, které vítalo mezinárodní aktivisty do srdce okupovaných území.

Tam její srdce našlo svou věc. A Gaza našla dceru.

Gaza: Tep srdce jejího svědomí

Rachel Gazu nejen pozorovala — **vstoupila do jejího života**. Žila mezi lidmi z **Rafahu**, města zjizveného obléháním a ztrátami. Bydlela s palestinskými rodinami v domech ohrožených demolicí. Učila se **arabsky**, pomáhala dětem s domácími úkoly, sdílela chléb se sousedy a chodila po stejných prašných ulicích stíněných tanky.

Lidé z Rafahu ji přivítali **ne jako hosta**, ale jako jednu ze svých. Láskyplně ji znali jako „**Rašu**“ a nedržela si odstup. Seděla ve smutečných stanech. Nosila nákupy pro matky. Stála s farmáři na zoraných polích. Její přítomnost nebyla symbolická — byla *upřímná*.

Ve svých dopisech domů popisovala nesnesitelnou nespravedlnost — a nesnesitelné mlčení světa.

„Jsem svědkem této chronické, zákeřné genocidy,“ napsala. „Také objevuji míru síly a štědrosti, o níž jsem nikdy nemyslela, že je možná.“

Rachel chápala, že **solidarita** není slogan — je to oběť. A byla ochotna ji přinést.

Poslední postoj: Svědkyně učiněná věčnou

Dne **16. března 2003** stála Rachel Corrie před **domem rodiny Nasrallahových** v Rafahu. Žila s nimi, sdílela jejich stůl a spala pod jejich střechou. Toho dne izraelská armáda poslala **buldozer Caterpillar D9**, aby jejich dům zbořil — jako stovky dalších v Gaze. Rachel vstoupila vpřed. Měla na sobě jasně oranžovou vestu a křičela do megafonu, jasně viditelná na otevřeném poli.

Stroj postupoval. Nezastavil se. Když couvl, leželo pod ním tělo Rachel — rozdrcené, bez života, přesto navěky proměněné v něco nesmrtelného.

Izraelské úřady **zabavily její ostatky**. To, co následovalo, způsobilo druhé, tišší násilí — tentokrát na její rodině. Bez respektu k jejich právům nebo smutku izraelští úředníci **provedli pitvu těla Rachel bez souhlasu rodiny**, pak **ji zpopelnili** a rodičům v Olympii vrátili pouze **její popel**.

Matka Rachel, **Cindy Corrie**, později svědčila u izraelského soudu a v mezinárodních rozhovorech:

„Nikdy jsme nebyli konzultováni ohledně pitvy. Bylo nám řečeno, že musí proběhnout, než bude tělo uvolněno, ale nebylo nám řečeno kdy, kde, kým nebo že naše požadavky budou ignorovány.“ — *Cindy Corrie, svědectví u Okresního soudu v Haifě 2010 a rozhovor 2015*

Tato poslední urážka, provedená bez péče nebo souhlasu, zůstává strašidelnou kapitolou v nespravedlnosti její smrti. Odebrala rodině i to nejzákladnější právo — pečovat o tělo své dcery s mírem, modlitbou a přítomností.

Ale v **Gaze** byl její duch uctěn s **důstojností**. Tam Rachel nebyla pohřbena v tichu. Byla pozdvížena jako **šaheeda**, mučednice. V kultuře Rafahu, v očích rodin, které zemřela bráníc, dosáhla nejvyššího morálního postavení — ne násilím, ale **obětí v obraně života**.

Lidé z Rafahu uspořádali **symbolický pohřeb**. Zabalenou její fotografii do palestinských vlajek, nesli její památku ulicemi a vzývali verše Koránu, které znějí skrz staletí na počest těch, kteří zemřou bráníc nevinné:

„A nikdy nemysli na ty, kteří byli zabiti na cestě Alláha, jako na mrtvé. Naopak, jsou živi u svého Pána, obdarováni, Radující se z toho, co jim Alláh daroval ze své štědrosti, a přijímající dobré zprávy o těch [kteří budou mučedníky] po nich, kteří se k nim ještě nepřipojili — že na nich nebude strach, ani nebudou truchlit. Přijímají dobré zprávy o milosti od Alláha a štědrosti a o tom, že Alláh nenechá ztratit odměnu věřících.“ (*Súra Āli Imrān 3:169–171, Sahih International*)

Ačkoli Rachel Corrie nebyla muslimka, **duch šahády** — pravdy přijaté až do smrti — byl v ní plně živý. Její mučednictví bylo **nejen přijato lidmi Gazy; bylo posvěceno**. Její jméno se připojilo k posvátnému seznamu těch, kteří dali své životy za spravedlnost, za důstojnost a za druhé.

Rodina, která nezapomněla

Rodiče Rachel, **Craig a Cindy Corrieovi**, mohli se uzavřít do smutku. Místo toho se obrátili ven s účelem. Založili **Nadaci Rachel Corrie pro mír a spravedlnost**, ne jako památník minulosti, ale jako **závazek k budoucnosti**.

Stáli před soudy, vládami a univerzitami — požadujíc spravedlnost pro svou dceru a pro lidi, s nimiž stála. V roce 2012 izraelský soud rozhodl, že její smrt byla „nehoda“, čímž stát zprostil viny. Ale mise Craiga a Cindy se nikdy nezakolísala.

Dodnes jsou **osobně zapojeni do obrany palestinských práv**, zesilují hlasy umlčených, kráčí cestami, kterými Rachel kdysi kráčela, a ztělesňují pravdu, za kterou zemřela: že spravedlnost nepatří jednomu národu, jedné víře nebo jednomu lidu — je to univerzální dědictví.

Její dcera neztratila život. **Darovala ho**, svobodně.

Světlo, které zanechala

Jméno Rachel Corrie nyní žije v nástěnných malbách po celé Gaze. Školy nesou její jméno. Děti se učí o Američance, která za ně stála, když málokdo. Je připomínána v básních, filmech a bděních. Hra *Jmenuji se Rachel Corrie*, sestavená z jejích dopisů a deníků, dojala diváky k slzám po celém světě.

Ale její skutečný odkaz **není v umění nebo paměti** — je v živém svědomí, které probudila v druhých. Inspirovala tisíce, aby zpochybnili své vlastní role v systémech útlaku, aby stáli v solidaritě s okupovanými a vysídlenými a aby si pamatovali, že **i jedna osoba**, vedená pravdou, **může stát proti zdi nespravedlnosti**.

V srdcích Palestinců zůstává Rachel Corrie ne symbolem, ale **sestrou** — tou, jejíž láska překročila oceány a jejíž oběť ji spojila s generacemi spravedlivých.

Závěr: Svědkyně, která nebude umlčena

Uplynulo více než dvacet let, ale jméno Rachel Corrie stále zní — v uprchlických táborech, třídách, protestech a modlitbách. Nebyla vojákem, diplomatem ani politikem. Byla lidskou bytostí — nebojácnou, zásadovou a plnou lásky.

Nepřišla do Gazy pro sebe. Přišla pro **ně**. A zůstala.

„Kdokoli zachrání jediný život,“ prohlašuje Korán, **„je to, jako by zachránil celé lidstvo.“** (Súra Al-Mā'idah 5:32)

Rachel Corrie se snažila zachránit mnohé — ne násilím, ale svou přítomností. Nebyla umlčena strachem. Neucukla před motory útlaku. A ačkoli bylo její tělo zlomeno, její svědectví zůstává nezlomené.

Rachel Corrie není pryč.

Je **živá** — v paměti, v duchu, v každém aktu odvahy, který ji následuje. Je živá u svého Pána, mezi mučedníky, radující se ze světla, k němuž kráčela.

Stála, padla a povstala — **navěky**.

Reference

- Corrie, Rachel. *Let Me Stand Alone: The Journals of Rachel Corrie*. Upraveno Cindy Corrie a Craigem Corriem. New York: W. W. Norton & Company, 2008.
- Svatý Korán. Přeloženo Sahih International. Jeddah: Abul-Qasim Publishing House, 1997.
- International Solidarity Movement. *“Remembering Rachel Corrie.”* Prohlášení a svědectví očitých svědků, 2003.
- Human Rights Watch. *“Israel: Investigate Death of American Protester.”* Tisková zpráva. 17. března 2003.
- Amnesty International. *“Israel/Occupied Territories: Death of Rachel Corrie Must Be Investigated.”* Veřejné prohlášení. 18. března 2003.
- Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí (UNOCHA). *“Rafah Demolitions: Overview and Humanitarian Impact.”* Aktualizace z terénu v Pásmu Gazy, 2003.
- Corrie v. State of Israel. *Rozsudek Okresního soudu v Haifě*. Případ 371/05. 28. srpna 2012.
- Nejvyšší soud Izraele. *Rozhodnutí o odvolání Corrie v. State of Israel*. Případ 8573/12. 12. února 2015.
- Rickman, Alan, a Katharine Viner, eds. *My Name Is Rachel Corrie*. London: Nick Hern Books, 2005.
- Rachel Corrie Foundation for Peace and Justice. *Prohlášení o misi a materiály veřejné advokacie*. Olympia, WA, 2003–dosud.